

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Заместник - министър на здравеопазването

Х

документ,

ДО

КОАЛИЦИЯ ДЕТСТВО 2025

E-mail: childhood2025@gmail.com

Относно: закриването на Домовете за медико-социални грижи за деца (ДМСГД).

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

Във връзка с постъпило ваше писмо № 48-00-13/30.01.2025 г., относно закриването на ДМСГД и поставени конкретни въпроси, ви предоставям следната информация по поставените въпроси:

По въпрос 1: Какви са планираните действия, свързани със закриването на ДМСГД Варна и Плевен и има ли необходимост от актуализация на плана:

Министерство на здравеопазването потвърждава ангажимента си поет с Националната стратегия „Визия за деинституционализация на децата от Република България“ да закрие всички ДМСГД.

В резултат на всички предприети мерки по деинституционализация на децата от всички заинтересовани страни – МЗ, МТСП, ДАЗД, АСП и НПО, до момента са закрити общо 29 ДМСГД, а броят на настанените деца в институции е намалял от 2 455 деца през 2010 г. до 105 деца с тежки увреждания в края на 2024 г., за които следва да бъде осигурена грижа в семейна среда или в подходящи социални и интегрирани здравно-

социални услуги от резидентен тип и последните 3 домове в градовете Варна, Плевен и Стара Загора да бъдат закрити.

Както добре сте информирани закриването обаче може да стане факт само след извеждането на всички деца, които са настанени там. Независимо от факта, че Дирекциите „Социално подпомагане“ ежесечно предприемат мерки за извеждане на деца от ДМСГД, то към момента не са осигурени алтернативни грижи дори за децата с увреждания, които нямат потребност от постоянни медицински грижи, а това са една трета от всички настанени деца в ДМСГД.

За целта МЗ предприе мерки за промяна на Закона за социалните услуги, с която се допусне изключение до 31.12.2025 г. да продължат да функционират 3 ДМСГД - ДМСГД-Варна, ДМСГД-Плевен и ДМСГД-Стара Загора.

По въпрос 2: Какви мерки ще предприеме Министерство на здравеопазването по отношение прекратяването на настаняванията в съществуващите ДМСГД Варна и Плевен и особено тревожните тенденции за настаняване на деца без да е съгласувано това с местните отдели за закрила на детето:

Министерство на здравеопазването не може да предприеме мерки за прекратяването на настаняванията в ДМСГД, с оглед на факта, че няма такива правомощия. В правомощията и задълженията на МЗ е до закриването на ДМСГД да осигури условия те да продължат да изпълняват специфичните си функции по диагностициране, лечение, рехабилитация, продължително медицинско наблюдение и специфични грижи за деца с хронични заболявания и медико-социални проблеми.

В правомощията на Агенцията за социално подпомагане е да предприемат мерки за прекратяване на настаняванията в ДМСГД, поради факта, че децата настанени в домовете са с мярка за закрила и от анализа на данните за последните две години / 2023-2024 г./ е видно, че такива мерки са предприети и постъпилите през 2024 г. деца в ДМСГД са намалели с 54 % спрямо постъпилите през 2023 г. /през 2023 г. са постъпили 84 деца, от тях 82 с увреждания, а през 2024 г. са постъпили само 39 деца с увреждания/.

През тези две години се забелязва положителна тенденция за повече изведени деца отколкото са постъпили в ДМСГД. Данните показват, че през 2024 г. са изведени с 30% повече деца от 2023 г. /2023 г. са изведени 91 деца, като 89 от тях са с увреждания, а през 2024 г. са изведени 139 деца с увреждания/.

Част от причините за продължаване на настаняването на деца в ДМСГД и забавянето на извеждането им са свързани с нежеланието на част от резидентните социални услуги да приемат деца с увреждания, с все още неизградените 14 резидентни интегрирани здравно-социални услуги за деца с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи, както и недостатъчно добре развитата мрежа от услуги за превенция на изоставянето на деца с увреждания – услуги, които да подкрепят родителите при отглеждането.

С оглед на гореизброените причини през 2023 г. и 2024 г. усилията за извеждане на децата се насочиха основно към два от домовете - ДМСГД – Кърджали и ДМСГД – Стара Загора, в близост до които е изградена необходимата интегрирана здравно-социална инфраструктура, която може да поеме част от децата с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи, настанени в ДМСГД. В резултат на което ДМСГД-Кърджали бе закрит, а в ДМСГД-Стара Загора останаха само 10 деца, 6 от които са с потребност от постоянни медицински грижи.

По отношение на споделяната от вас тревожна тенденцията по прехвърляне на настанявания на деца от различни области на страната към ДМСГД Варна и Плевен (предвид закриването на ДМСГД Кърджали и Стара Загора), ви информирам, че вероятно това се дължи на факта, че децата които продължават да се настаняват в ДМСГД са деца са с вродени аномалии, увреждания и хронични заболявания, при които е отчетена необходимост от дългосрочно лечение и рехабилитация и/или са с изчерпани диагностични и терапевтични възможности, което налага те да са под продължително медицинско наблюдение и спрямо тях да се прилага професионално лечение и рехабилитация, и за които на този етап такива грижи не могат да се осигурят в домашна среда или няма кой да ги осигури.

От направената справка за настанените деца в периода 2023-2024 г. в ДМСГД-Плевен и ДМСГД-Варна е видно, че в ДМСГД-Плевен от 27 постъпили деца, 10 са постъпили от други области – 9 от София и 1 от Стара Загора, а от 29 постъпили деца в ДМСГД-Варна, 8 са постъпили от други области - 5 от Търговище и по 1 от Шумен, Силистра и Бургас.

Във връзка с изразеното становище, че настанените деца в ДМСГД-Плевен преди това са били в болнични заведения и от там биват премествани в ДМСГД Плевен, ви информирам, че независимо от мястото на постъпване на децата, всички постъпили

деца на резидентна грижа са след предприета мярка за закрила и по данни на ДМСГД-Плевен и ДМСГД-Варна те не са установили, че съответните отдели за закрила на детето разбират за тях след като вече децата са настанени там.

От анализа на настаняванията в ДМСГД-Плевен е видно, че за периода 2023-2024 г. от 27 деца постъпили с мярка за закрила, 25 са постъпили от лечебни заведения, като 14 от тях вече са изведени от ДМСГД.

В ДМСГД-Плевен с протокол на лекарска консултативна комисия по медицински индикации за лечение са постъпили през този период 13 деца /5 от тях са от област София/, като само за 3 от тях впоследствие се е наложило предприемане на мярка за закрила, за което отдел „Закрила на детето“ към ДСП-Плевен са били своевременно уведомени. Всички деца 13 деца вече са изписани и изведени от ДМСГД.

От анализа на настаняванията в ДМСГД-Варна е видно, че за периода 2023-2024 г. от 29 деца постъпили с мярка за закрила, 21 са постъпили от лечебни заведения, като 7 от тях вече са изведени от ДМСГД.

В ДМСГД-Варна с протокол на лекарска консултативна комисия по медицински индикации за лечение, за периода 2023 -2024 г., са постъпили 11 деца /2 от тях са от други области – 1 от Русе и 1 от София/, като 6 от децата вече са изписани. От тези 11 деца няма деца на които в впоследствие да е приложена мярка за закрила.

По въпрос 3. Колко резидентни услуги за постоянна медицинска грижа ще се довършат от МЗ, в какви срокове и кои са те - в кои населени места и на какъв етап са, Ви информирам, че предстои изграждането на 19 центъра за интегрирана здравно-социална грижа за деца с увреждания и потребност от постоянни медицински грижи и за деца с високорисково поведение и потребност от постоянни здравни грижи. Възлагането на дейностите по изграждането на тези центрове и тяхното оборудване и обзавеждане ще се финансира от републиканския бюджет.

Към момента в процес на подготовка е документацията за провеждане на обществена поръчка за инженеринг (проектиране, строителство и авторски надзор) за изграждане на необходимата инфраструктура. Обектите, които предстои да се изградят са 14 Центъра за специализирана здравно-социална грижа за деца с увреждания и потребност от постоянни медицински грижи в гр. Благоевград – 1 бр., гр. Бургас – 2 бр.;

гр. Варна – 1 бр.; гр. Велико Търново – 1 бр.; гр. Враца – 1 бр., гр. Видин – 1 бр., гр. Плевен – 1 бр., гр. София – 2 бр., Разград – 1 бр., гр. Силистра – 1 бр., гр. Сливен – 1 бр., гр. Ямбол – 1 бр., както и 5 Центъра за специализирана здравно-социална грижа за деца с високорисково поведение и потребност от постоянни здравни грижи в гр. Варна – 2 бр.; гр. Русе – 1 бр.; гр. София – 2 бр.

Допълнително Ви информирам, че през 2025 г. следва всички ние, институции и неправителствени организации, да насочим усилията си към прекратяване на институционалната грижа за деца в ДМСГД-Плевен и ДМСГД-Варна, където към момента има настанени съответно 43 и 37 деца. За целта всяка подкрепа ще е ценна с оглед провеждане на процеса при спазване на всички принципи на деинституционализацията.

Надявам се да се включите активно в подготовката за извеждането на децата, както и в намирането на подходяща семейна среда. Намирането на подходяща семейна среда ще е необходимо не само за децата, които трябва да бъдат изведени от ДМСГД, но и за децата от общността, при които има риск от изоставяне.

С уважение,

Х

ДОБРОМИРА КАРЕВА

Заместник-министър на здравеопазването